

TALOUSARVIOALOITE 84/2006 vp

Määrärahan osoittaminen kirjastojen asiakaspäätteisiin ja laajakaistayhteyksiin

Eduskunnalle

Tietoyhteiskunnan kansalaistaitojen saavuttamisessa ja arkipäiväistämisessä kirjastoilla on olennainen rooli. Tietopalvelu, tiedonhallintataitojen lisääminen, sähköisen asioinnin ja tietokoneen käytön opastaminen ovat kirjastojen kasvavaa toiminta-aluetta.

Kirjastoissa kuntalaisilla on oltava mahdollisuus tietoverkkojen käyttöön. Kirjastoissa asiakaita opastetaan ja rohkaistaan Internetin ja tietokoneiden käyttöön tiedonhaussa. Tarkoituksena on etsiä tietotekniikasta lisäarvoa ja iloa kuntalaisten arkeen, laajentaa kuntalaisten demokraattisia osallistumismahdollisuuksia sekä samalla kehittää uusia tapoja tietoyhteiskunnan perusasioiden opastamiseen.

Kirjastonkäytön opetuksen yhteydessä koululaiset saavat hyvät tiedonhakutaidot myös tietoverkoista. Maahanmuuttajien kotouttamisessa kirjaston roolia on tukea maahanmuuttajan sopeutumista uuteen ympäristöön. Kirjaston asiakaspäätteet ovat maahanmuuttajille ensiarvoisen tärkeitä. Niiden avulla päästään omakielisiin verkkopalveluihin, ja maahanmuuttajat voivat seurata entisen kotimaansa asioita sähköpostin, lehtien ja tietoverkon välityksellä.

Kirjastojen asiakaspäätteet ja opastus tietoverkkojen käyttöön ovat erityisen tärkeitä myös niille, joilla ei kodeissaan ole mahdollisuutta tietoverkkojen käyttöön, ja kuntalaisille, jotka ovat jääneet tietoverkkokoulutuksen ulkopuolelle (työttömät, eläkeläiset ja ne työntekijäryhmät, joiden työtehtävät eivät edellytä tietokonetaito-

ja). Oppiminen ja sähköisten palvelujen hyödyntäminen alkavat pienin askelin pienistä, ihmistä lähellä olevista asioista.

Suomen yleiset kirjastot ovat olleet aktiivisesti kehittämässä suomalaista tietoyhteiskuntaa. Kirjastolaitoksen vahva asema ja kansalaisten kirjastopalveluja kohtaan tuntema laaja luottamus ovat madaltaneet kansalaisten kynnystä tietoyhteiskuntapalveluihin. Kirjastot ovat viime vuosina kehittäneet voimakkaasti verkkopalveluitaan. Samanaikaisesti kirjastojen käyttö on lisääntynyt. Kirjastot ovat kunnissa suosituin julkinen palvelu.

Tietoyhteiskunta on oppimisen, osaamisen ja sivistyksen yhteiskunta ja entistä enemmän myös avoimen ja aktiivisen vuorovaikutuksen yhteiskunta. Kuntien tavoitteena on tilanne, jossa tietotekniikka ja tietoverkot ovat jokaisen kuntalaisen käytettävissä ja niiden käyttö myös osataan.

Tietoyhteiskunnan täysivaltaisella kansalaisella on oltava mahdollisuus ja oikeus saada tietoa sekä kyky itsenäiseen tiedonhakuun ja tiedon tuottamiseen. Tietoyhteiskunnassa tarvitaan riittävä tekninen infrastruktuuri ja tietosisältöjä välittävä tietopalveluverkko eli kirjastot jokaisen kansalaisen ulottuville. Tietoyhteiskunnassa selviytyäkseen kansalainen tarvitsee aiempaa monipuolisempaa teknistä osaamista sekä sisällöllisiä, ymmärrykseen perustuvia taitoja.

Kuntalaisia on koulutettava sähköisten palvelujen käyttöön, ja heidän pääsyänsä uuden tiedon ja uusien palvelujen ääreen on helpotettava. Tie-

TAA 84/2006 vp — Kaarina Dromberg /kok ym.

toyhteiskunnan perusarvot ja tasa-arvoinen kansalaisuus eivät toteudu, jos näitä taitoja ei saateta kaikkien ulottuville mahdollisimman laajasti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.80.30 lisäyksenä 450 000 euroa kirjastojen asiakaspäätteisiin ja laajakaistayhteyksiin.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Kaarina Dromberg /kok
Irja Tulonen /kok